



LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

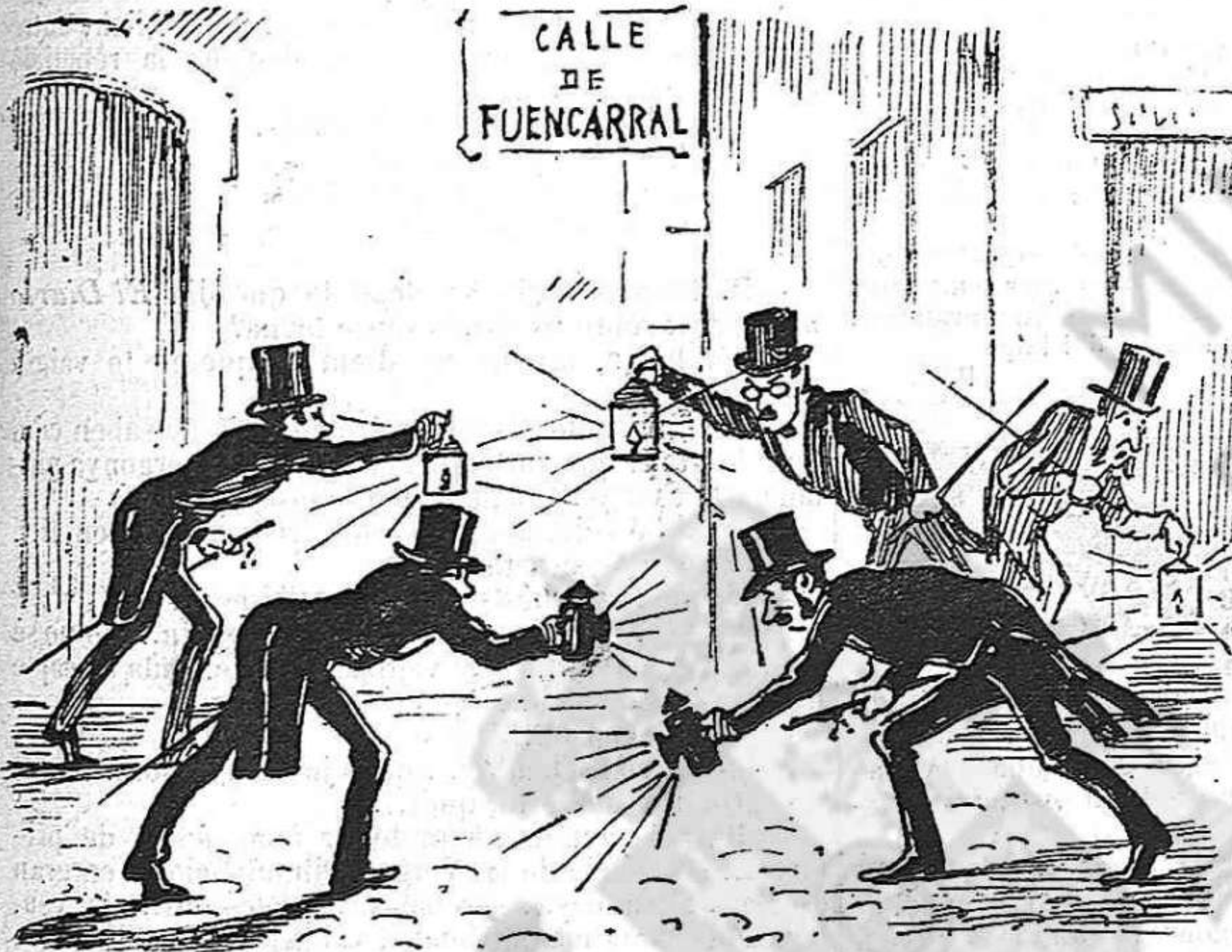
CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

COSAS DE LA SENMANA.



Es inútil que busquéu: qui mes mira menos veu.



Dos que s' ho han près a la calenta.



Un que s' ho pren a la fresca.

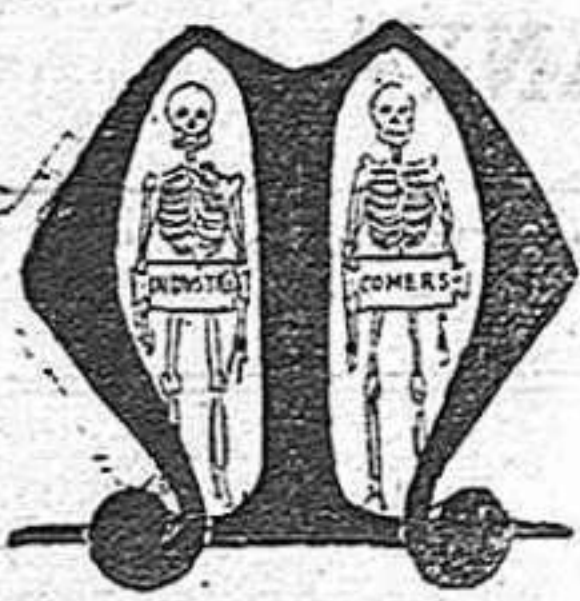


Baralla de pescateras.



FRANCISCO MUÑOZ.

DESENLLÁS DE UN CRIM.



OLT va sorprendre a l'opinió pública el descobriment del crim comés a Valencia, per las circumstancies misteriosas que revestia.

En lo carrer d' Espinosa de aquella ciutat, dintre de un pis solitari y sense altres mobles que un parell de cadiras ordinarias, va trobarse a principis de juliol de aquest any lo cadáver mutilat y ja mitj corromput de una dona jova. Estava nua, sense més prenda que las mitjas: lo cap, que havia sigut separat del tronch, se trobava dintre de la cunya, dessobre dels fogons, completament pelat, y al cadáver li faltavan també las duas mans, que alguns dias després van ser descubertas embussant la curva del sífon de la necessaria, l'una conservant encare alguns teguments y l'altra enterament desossada. Los metjes encarregats de l'autopsia descubriren 16 punyaladas en lo cos de aquella infelís y senyals probables de haver sigut narcotizada. Ni una gota de sanch tacava l'enrejolat ni las parets de l'habitació. A més de las dos cadiras hi havia en aquell siti un sach de serraduras, un ganivet anatòmic y una palmatoria, y en la cunya duas ampollas, l'una ab essencia de trementina y l'altra ab un sedant.

Tots aquests detalls indicavan que l'assessí havia hagut de invertir un temps considerable en l'operació de destrossar lo cadáver, ab l'idea sens dupte de dificultar lo seu reconeixement.

Pero ¿com s'explica, si tal propòsit abrigava, que deixés perfectament plegada sobre una de las cadiras la roba de la victima, qu' es l'indici que serví per restablir la seva identitat? ¿Sigüé imprevisió, descuyt ó afany de demostrar que aquella dona, ans de morir, s'havia despullat ella mateixa? ¿Quí sab!

Lo cert es que no passà molt temps, sense venir-se en coneixement de quí era l'interfecta. S'anomenava Antonia Galiana y Pastor, era natural de Denia y filla de un tinent d'exèrcit: tenia 32 anys y 'n feya quatre qu' estava casada ab l'advocat y propietari de Valencia, D. Ramón Cantos, sense tenir fills de aquest matrimoni. Entre 'ls cónjugues hi havia certa fredor: cada hù d'elis feya la seva; pero vivian junts.

Cosa de un mes avants del descobriment del crim, lo marit donà coneixement a la policia de Valencia, de que la seva dona faltava de casa seva desde 'l dia de Corpus a la tarde, y espressa sospitas de que havia fugit a Barcelona, en companyia de un tal Francisco Muñoz, que la gallejava.

Lo tal Muñoz havia sigut padrí de la boda de la Galiana, y si bé al principi conservà l'amistat del marit, aquest feya ja algun temps que havia romput ab ell tota classe de relacions.

Ab aquests antecedents y trobantse D. Ramón Cantos a Barcelona, a pretext de buscar a sa esposa, que creya fugitiva, se descubrí el crim, cosa de un mes després de haver sigut comés, y la justicia posa fil a l'agulla.

L'amo de la casa ahont fou trobat lo cadáver revelá que al llogar lo pis havia extés lo rebut a nom de un tal don Evaristo León. Com aquest era amich de la familia Cantos, fou pres é incomunicat: pero als pochos dias, reconeguda sa ignocencia, recobrá la llibertat.

Al mateix temps que s'practicavan inútils gestions per descubrir lo paradero de Francisco Muñoz, se dictava auto de presó contra 'l marit de la interfecta, que, com hem dit avants se trobava a Barcelona. Al saber D. Ramón Cantos, la trágica mort de la seva esposa, prengué 'l tren per Valencia, y fou detingut al passar per Vinaroz. També al cap de alguns dias, probada plenament sa inculpabilitat, sortí lliure al carrer.

Contra 'l parer de molts que no creyan a Muñoz capés de cometre un crim tan horrible, lo cert es que cada dia s' descubriren nous indicis que l'acusavan. Las cadiras y la palmatoria que s' trobaren en lo pis procedían de la casa de despesas ahont vivia Muñoz, y s' probá que aquest las havia demanadas a la dispesera. Lo ganivet ab que s' practicá la mutilació del cadáver fou reconegut per l'amo de una botiga del carrer de Zaragoza, que doná sobre 'l desconegut que aná a comprarlo senyas y detalls que concordavan plenament ab la persona de Muñoz.

Ademés era induptable que aquest havia fugit ó estava

amagat. Desde 'l 4 de juny que faltava de la dispesa se 'n aná ab l' excusa de sortir a fer una gira de camp y no 'l vegeren més. No recordavan, sinó que la nit avants estava agitadaíssim y al llit havia tingut molts ascós. Alguns dias després, la dispesera rebí una carta de Muñoz fetxada a Santander; pero tirada en un dels bussons de Valencia. En ella anunciava Muñoz la seva sortida per América. Aquesta carta no era més que un medi ignocent de despistar a la policia.

Altres afirmavan que se 'l havia vist a Alicante, y que anava derrotat y perdut, tan que un dia que s' trobava als toros, enmatllévá 50 pessetas a un seu amich.

Alguns periódichs deyan que havia estat a Cadiz, valentse de un nom suposat.

Noticias tan contradictorias no satisfeyan del tot la legitima ansietat del públich. Encare hi havia qui s' figurava que Muñoz havia sigut mort per la mateixa má misteriosa que havia sacrificat a la Galiana.

Pero 'ls duptes s' anaren posant en clar lo dia que a la vista del retrato de Muñoz, l'amo de la casa del carrer de Espinosa y 'l ganiveter del carrer de Zaragoza reconeixian en ell al subjecte que havia llogat lo pis y que havia comprat lo ganivet. Ja no hi cabia dupte: Muñoz era l'únic y verdader culpabte.

Faltava averiguar a quin móvil havia obehit al cometre un crim tan espantós. Antonia Galiana era la seva amant. ¿Com s' ho va fer pera atreurela y ferla anar al carrer d' Espinosa? ¿Y qué passá allí entre 'ls dos? ¿Per qué la va sacrificar? ¿Per robarla? No es probable: ni la victima duya grans cantitats a sobre, ni Muñoz tenia recursos, després de cometre 'l crim. Ademés está probat que la Galiana molts vegadas havia tret de apuros metálchs a aquell home.

¿Va matarla en un raptó de gelosia? ¿Va obrar en un moment de perturbació mental? Llavors ¿a qué entreténir-se en mutilar lo cadáver? ¿A qué l'afany manifest de impossibilitar que la victima sigüés reconeguda?

—L'interés de aquest drama permaineix y es probable que permaineixi latent per tota una eternitat.

Los dos únichs actors del mateix ja no pertanyen a aquets món. Muñoz, qual paradero va descubri's fa pochos dias, acaba de morir envenenat per sí mateix. Gracias a la difusió del seu retrato—qu' es lo mateix que publicuem en lo present número—se sapigué que vivia a Orán, pobre y miserable. Los que l'anavan a pendre a la dispesa ahont s' hospedava ab lo nom de Manuel García, sapigueren que se 'n havia anat feya dos ó tres dias sense pagar lo gasto. Li seguiren la pista, y per fi lograren capturar-lo en lo poble de Sidi-Bel-Abbes. Al endemà moria a l'hospital, emportantse 'n a la fossa 'l terrible secret de la mort de Antonia Galiana.

Muñoz, fill de una bona familia, havia derrotat son patrimoni, vivia entregat al vici y arrastrava feya temps una existencia molt precaria. Un detall: se diu que Francisco Muñoz havia servit en lo cos de suavos del Papa.

P.



o discurs de 'n Silvela ha sigut una especie de barrinada, que havent sigut carregada a Andalucía ha produhit estragos a Galicia.

Va parlar en Silvela de la gran immoralitat que avuy reyna, y que segons l'orador s' extén desde la secretaria dels Ajuntaments, fins al saló de la presidencia del Tribunal Suprém.

Al estallar aquesta bomba, lo Sr. Montero Rios, donantse per aludit, ha penjat la toga a la figuera, es a dir ha dimitit lo càrrech de President del Tribunal Suprém, exclamant:

—Aqui hi ha un home per un altre home.

¿Arribará la tinta al riu?

Los fusionistas están desconsolats, ab motiu de aquesta dimissió.

Perque es lo que diuen ells:—No falta sinó que cada vegada que un enemich politic nos ataca ab més ó menos virulencia, presentém la dimissió dels càrrechs que desempnyém. Aixis no hi hauria govern possible; ni s'opa que pogués menjarse ab tranquil·litat.

Ab lo qual no deixan de tenir rahó.

Pero 'l Sr. Montero Rios no s' dona per convenut y dimiteix.

Jo m'atreviré a proposar un medi conciliatori.

Lo Sr. Silvela ha dirigit una injuria grave a un funcionari públich d' elevada categoria. Si 'l Sr. Silvela fos periodista, a horas d' ara ja seria a la cangri. Pero es diputat, y se 'n riu.

¿Per qué se 'n riu? Perque no hi ha exemple de que un pare de la patria haja sigut may processat.

No importa: jo proposo que 'l Sr. Silvela sigui 'l primer. ¿No tenen majoria 'ls sagastins en l' actual Congrès? Donchs quan se presenti 'l suplicatori per processar a D. Francisco Silvela, votan afirmativament y endavant las atxas.

Del procés n' ha de sortir bé si prova lo que ha dit, y malament si no ho proba. En lo primer cas, que pagui 'l pató 'l Sr. Montero Rios; en lo segon cas que 'l pagui

en Silvela. Aixó seria just y regular. Aquest es l'únic medi que deixaria satisfeta a l'opinió pública.

Tot lo demés son trons.

Aprengui, senyor Rius y Tauler.

Los vehins de la plassa Nova, sense fer empréstit, ni empenyarse l'honra de Barcelona, ni pronunciar discursos allissonants, han celebrat la festa del barri ab música, focs artificials, cucanyas y actes benéfichs.

Y a pesar de no haver elevat cap arch monumental, la gent hi ha acudit en abundancia.

Ja estaria content l'arcalde si a la Exposició n' hi anés cada dia la meytat de la que ha anat a las festas de la plassa Nova.

Diu que 'ls carlins pensan pendre part en las próximas eleccions provincials.

Ab franquesa: més val que prenguin part en las eleccions que no que prenguin un'altra cosa.

A las montanyas d' Asturias, ab tot y trobarnos en plé mes de agost ha caygut una gran nevada.

Si al istiu nevés per tot hi hauria gelats baratos, no sentiriam calor y viuriam ab regalo.

Pero, escoltin ¿y si al hivern fés calor?

També seria una ganga, perque 'ns estolviariam la llenya.

¿Qui pogués ser marino!...

L'esquadra espanyola s' passeja pels ports de Austria y de Italia, y a tot arréu ahont toca, la fan objecte de las més vivas demostracions de carinyo. Banquetes, recepcions, balls, concerts y serenatas; no 'n vulguim més d' obsequis als nostres marinos de guerra.

Los quals podran dir:—Si aixó es guerra, ni may que hi haja pau.

En una serenata donada a Venecia, lo públich, entre grans transports d' entussiasme, demana la repetició del Himne de Riego.

Y diu que al sentir tocarlo, frenétich y estermudit lo rey Terso que allí s' troba s' amagava sota 'l llit.

—D. Francisco ¿ja ha llegit lo que diu *El Diario mercantil* sobre 'ls obrers sense feyna?

—Bé, home, ara no 'm digui res que me 'n vaig a Olérdula.

—Pero, miri que 'ls tals treballadors ja no saben cómfers' ho; miri que surten pel carrer, ab la vergonya pintada a la cara y demanant una limosna...

—Si, ja ho veig, aixó es molt trist; pero... en fi... res... lo tren m' espera.

—¿Y qué fan aquets pobres intelissos?...

—Nada... que s' entretinguin com puguin... Jo no sé de qué s' queixan... Que vajan al Parque: cada dissapte hi ha castell de foch...

—¿Bonich consol!...

—Luego, pel setembre... quan jo torni de fora...

—¿Quan vosté torni, qué?...

—Oh, pel setembre, hem de fer unas festas de primera... coronació de la Verge... iluminacions en gran escala... alboradas... serenatas... professons... ja véu, per véure tanta magnificencia, val la pena de aguantarse la gana y no morir-se de fam avants d' hora.

—Pero...

—Dispensi: me 'n vaig a Olérdula.

S' ha prohibit terminantment qu' entrin periódichs en lo presiri de Burgos.

Consólinse 'ls penats, pensant que si allí no hi entran periódichs, farà 'l govern tots los possibles perque hi entrin periodistas.

¿Que no ho saben? La Providencia porta rellotje. L'únic que s' ignora es si 'l rellotje de la Providencia es d' or, de plata ó de nikel, sistema Roskoff; pero que 'n porta no ho duptin.

Aixis ho declaran los ex-suavos carlins en un men-satge de felicitació dirigit a aquella célebre D.^a Blanca, que tan famosa va ferse, servint de pendó durant la passada guerra.

Los suavos, parlant de la sanch que han derramat, afegeixen:

«Y están prontos a derramarla de nuevo cuando suena la hora en el reloj de la Providencia.»

Aquests suavos son aixis: hi ha un rellotje y obran l'ull desseguida.

A la Providencia no l' han vista encare, y ja li han filat lo rellotje.

Sembla que la direcció de la Exposició universal de Paris ha determinat ceder a un'altra nació lo local que havia destinat a Espanya, en vista de la inercia desplegada pel Circul de la Unió mercantil de Madrid.

Es lo que dirán los senyors del Circul de la Unió mercantil:

—Encare que no 'ns deixin local sempre exposarem una cosa, que no presentarà cap més nació: la mandra madrilenya.

Los periódichs conservadors atacan a la premsa que ha resolt utilitzar l'acció popular en lo famos procés sobre el crim del carrer de Fuenccarral.
En cambi 'l mónstruo encomia la conducta dels periódichs partidaris de pendre part en causa.
¡Ay orga conservadora!
¡No s'ha armat mala bronquina!...
Des que l'organista es fora que aquesta orga desafina.

Los fiels carlins de Girona han saludat ab tan entusiasmo al seu R... que li ofereixen «un mar de sangre, para disipar la apenas perceptible sombra de mancha con que la sediciosa apostasia de cuatro politicos, etcétera, etc.»
¡Un mar de sanch per treure la sombra de una taca!...
¡Vaja, homes, vaja, no sigueu gats.
Pel cas bastan quatre gotetas de benzina.

CARTAS DE FORA.—A Mataró la felicitat los entra per las portas. No'n tenfan prou ab un arcalde que havent sigut elegit pels liberals y com a liberal, se 'ls ha tornat panxó, fins al extrem de ficarse al Centro Católich y anar á totas las professons, obligant á assitirhi ais empleats; no'n tenian prou ab aquest arcalde, que ara hasta tindrán freres. Una comunitat de maristas acaba de ferse cárrech del antich colegio de Valdemia. Ara si la fabricaci6 del cotó va malament, se fan tots los preparatius porque prosperi la de llana.

Si ha constituhit á Tarrassa una titulada Caixa dels morts, que francament, no sè lo qu' es, ni en qué consisteix. Lo que sí puch dirlos es que de la fàbrica de un dels caciques de aquella poblaci6 va ser despedit un treballador honrat y que cumplia ab lo seu deber, per no haberse volgut apuntar en la indicada caixa. De manera que la Caixa dels morts pot ser també pels treballadors una Caixa dels vius. ¡Quánta exigéncia estúpida! ¡Y després certs industrials se queixan de las pretensions de la classe obrera!
¿Es cert que 'l rector de Senmanat va trobar diumenje passat á una noya del mateix poble, fentli varias preguntas sobre 'l cumpliment dels seus debers religiosos?
¿Es cert que ab l'afany de convertirla, va dirli que s'hi deixés veure y que no tingués por, porque ell tenia una pistola que no era carregada ab pólvora sin6 ab un material que no treya fum, ni foch, ni plom? Si aix6 es veritat, conforme ns escriuen, ¿no podria presentarse al bisbe de Barcelona y ensenyarli aquesta pistola, que tal vegada tancas 'ls germens... de un gran invent?

Algunas personas que han passat per Collbat6, cami de Montserrat, s'extranyan moltissim que 'l cementiri estigui situat al mitj del poble, de tal manera que algunas casas tenen finestras que donan á aquell fúnebre clos. Comprehén que al clero li convingui aquell pudrimener, fàbrica pérenne de malalties, enterros y funerals. Pero ¿no hi ha Junta de Sanitat en la provincia de Barcelona?

L' HOME D' ORDRE.

CANSO DESORDENADA.

¡Tot está perdut! Los pobles acaban de rompre 'l fré; ja s'han acabat las classes, ja no's té respecte á ré.
Avuy ja qualsevol perdís té 'l dret de moure esbalot, demanant lleys y xeringas, y reclamant lo seu vot.
La ditxosa democracia ha trastornat los cervells, y sols se pensa en fer perdre las prácticas dels temps vells.
Ja no hi ha ni amos ni mossos, ni creencias ni moral; avuy tot lo món es libre, avuy tothom es igual.
Un infelis pela-canyas creu sè 'l mateix que un senyo; las tradicions se maltractan, no més mana la rah6.
¡Quin desgavell més tremendo! ¡quin diluvi universal!
Ningú recorda que l'ordre es lo fonament social...

Gracias á la tolerancia de quatre desventurats, tot ha caygut baix la féula dels senyors emancipats.
Si un jutje 's porta ab reserva, se li diu que no'n sab prou; y l'acribillan á epigramas y 'l deixan igual que nou.
Si un sumari no's practica com volen las avansats, exercitan l'acció pública y fan déu mil disbarats.
—¡No volém misteirís!—cridan
—¡Es precis cumplir la llei, desde 'l drapayre al ministre, desde el zapatero al rey!
Y 'ls grandíssims pocas-penas estudian de pé á pá los procedimientos y 'l códic, y en tot se volen ficá.
Y mentres tan, l'ordre! l'ordre! la base de la nació, s'escorra de mica en mica y s'amaga en un rec6.

¡Ah! ¡Qué n'hi ha de diferencia entre aquells temps y 'ls presents!

¡quina calma 's disfrutava!
¡quins homes més excelents!
No sortian aquests diaris que no fan més que alarmar, y obrí 'ls ulls als papanatas y no deixar governar.
Llavors al que s'excedia y turbava la quietut, palo de cego y *alante*; qui jemega ja ha rebut.
Las autoridades obravan, sense tenir de pensar si aquest formulará queixas ni si aquell protestará.
¿Libertat? L'home'n tenia tanta com pogués volgué; mentres no badés la boca, ningú li deya may re.
Vaja, no hi ha res com l'ordre; pero un ordre racional, sense reformas, ni endergas, ni sufragi universal.

¡L'ordre! ¡paraula sagrada!
Ab ell tot me marxa bé, faig tot lo que m'acomoda y dich tot lo que'm convé.
Quan la llibertat impera, ¡bona nit, tranquil! La multitud se desbordava y 's predica la igualtat.
Los treballadors s'ajuntan y forman asociaciones; los diaris las cantan claras, sense consideracions.
Uns tocan la *Marsellesa*, tot caminant pels carrés; altres fan professons cívicas, demanant pau y progrés...
Per x6 'ls que tenim que perdre lluytarém fins á mori combatent la democracia y tot lo que porta en sí.
¡Fora, fora aquesta plaga! que no'n quedi ni un rebrot!
Mentres se conserved 'l ordre, lo demés... que 's perdi tot.

C. GUMÀ.

LO POBLE DEL GEP.



A ballava molt magre; pero era un poble felís.
Lo qual demostra clarament que 's pot ser felís y ballarla molt magre.
Tenja fàbricas, botigas, port y un gran monument.
Pero hi havia una cosa. Las fàbricas estavan paradas, las botigas no venían res, lo port

semblava un desert y 'l monument no s'acabava may.
Lo únich que li faltava á aquell poble era un nom.
¿Un nom! No era una viva llástima que visqués sense nom un poble de tals condicions?
Tots los demés pobles ne tenían: l'un se deya París, l'altre Londres, l'altre Ulldecona... ¡Hasta n'hi havia un que 's deya Gratallops!
Y 'l pobre poble en qüestió no's deya res. ¡Ni Gratallops! Y á fé que de llops no'n hi faltavan; y en quan á gratar, bastant devia gratarse, porque lo qu'és d'animals molestos no tenia en gran.
Pero... no adelantemos los acontecimientos, com deyan los novelistas d'aquel entonces.
Los habitantes del poble sense nom eran de lo més pacífich que 's cria sobre la terra.
S'ho deixavan fer tot, tot lo que permet la moral... Pagavan, callavan, dejunavan... y 's fastidiavan.
Pero eran felissos.
Sembla un misteri tot aix6 ¿eh? Pues no ho es.
¿Per qué eran felissos los vehins del poble de marras?
Per dugas casas. Primera:
Perque l'home que neix per sèr felís, ho es encara que li donguin cinquanta pesos cada mitj' hora.
Segona:
Perque 'l poble en qüestió tenia ajuntament.
Los ajuntaments son com las comedias: n'hi ha que fan plorar y n'hi ha que fan riure.
Lo seu ajuntament feya riure per las butxacas.
Es veritat que feya riure de fástich; pero la qüestió es que feya riure de deb6.
Pobras al canto.
Al poble hi havia una plassa molt gran. ¿Qué fa l'ajuntament? Agafa tots los mals-endressos que troba, arbres, herbas, fustas, barracas y surtidors, y ho planta tot al mitj de la plassa. Lo públich va posarse á cridar, assegurant que all6 li feya nosa.
Y ¿qué més fa llavors l'ajuntament? Va, y coloca en la mateixa plassa un pilot de pals revestits de cartr6 brut y globos de colors. Y per fer callar á la gent, que cridava més que avants, va dir ab tota frescura:
—¿Encara no esteu contents papanatas? ¿no veyéu que aix6 es un arch-cascada?
Siga 'l que 's vulga, 'l poble aludit aguantava la carga y entretenia 'ls seus ocis mirant las fatxas que feyan los concejals del ajuntament.
¿Quinas fatxas! En qualsevol altre poble 'ls haurían tancat tots en un musseo de raras. Allí eran concejals. Y es que allí, per concejals, escullían precisament los tipos més humorístichs.
N'hi havia un que tenia un nás com una esberginia y que fumava més que un vaporet remolcador.
N'hi havia un altre que gastava unas calsetas de criatura que li esqueyan d'all6 més.

Lo més granat de tots era curt y rebassut, duya patillas y volia sèr marqués.
Pero tots eran homes de talent. L' un era tarbener, l'altre mestre de minyons, l'altre apotecari; aquest feya pá, aquell aixetas, lo de més enllá barrets.
¡Una verdadera enciclopedia!
¿Cóm no havia de sèr felís un poble governat per actors cómichs?
Usant y abusant de la llibertat que 'ls vehins los donavan, los concejals aprofitavan lo temps fent desgracias.
Las senmanas transcurrían per ells en una diversió continua.
Diumenje: un tiberi, celebrant tal cosa, ó tal altre... ó no celebrant res més que 'l tiberi.
Dilluns: primera pedra á tal puesto.
Dimars: subasta de tarugos.
Dimecres: subasta d'empedrats.
Dijous: un'altra primera pedra.
Divendres: inauguraci6 d'unas obras.
Dissapte: banquet en honor del primer príncep que 'ls venia entre mans.
Pero tot aix6 no era res.
Un día, ó una nit—aix6 encara está en dupte!—ajuntament ne va fer una com un cove.
Semblará impossible; pero es la pura veritat.
Va determinar nada menos que celebrar una exposici6 universal!
Y lo pitjor es que va sortirse ab la seva.
La exposici6 fa ferse: lo poble va empenyarse 'ls calsetets y 'ls mitjons—la camisa n6, porque ja la tenia empenyada—y enmallevant á en Pere y enmallevant á en Pau, l'ajuntament va fer la exposici6.
Després, després... la ploma 's resisteix á contarho; després, quan va venir l' hora de passar comptes, lo poble va trobarse ab un gep més gros que una catedral.
Pero 'l poble va sopotarho, com ho havia suportat tot.
Y 'ls poblets vehins, que van enterarse de la cosa, van comensar á dirne d'aquell poble lo poble del gep.
De cuyas resultas li ha quedat poble del gep per tota la vida.
Es l'únich progrés que ha realisat en vint anys.
Guanyarse un nom, que avants no tenia.
Y que 's un nom que li escau molt bé y qu' es ben merescut.
FANTÁSTICH.



CATEDRALS que amenassan ruina més ó menos imminent.
La de Sevilla, la de Barcelona, la de Burgos, la de León y la de Zaragoza.
A última hora 's parla ademés de la de Murcia.
Y aixís arribem á la mitja dotzena.

Ja tenia rah6 aquell neo:
—¡La religió va per terra!

Per capellans trempats á Cartagena.
Lo rector de las Dolors de aquella ciutat anava en cumpliment de sos debers á administrar los últims sacraments á un moribundo; pero al saber que aquest estava atacat de la verola, va girar qua, tornantse'n á la iglesia.
¿Qué dinhen, que aix6 está mal fet?
Pero, homes de Deu, siguin considerats. Figúrinse que 'l rector de las Dolors s'encomana la verola y queda grabat per tots los días de la seva vida. ¿No s'exposava á perdre 'l carinyo de la seva majordona?

Ja ha tornat en Llauder de Madrid, més motxo que un pardal mullat.
Gran desilusi6 han tingut aquells carlins al veure'l, una gran desilusi6.
Se 'l figuravan—un Goliat, lo desitjavan—alt y sapat.
Y 'ls ha sortit—tot esquitit tot desnarit—y perfumat!
Y esta clar—no 'ls ha agradat y li han dit:
—Ja se'n pot entornar al lit.

Un párrafo de una carta que la famosa D.^a Blanca acaba de dirigir al Circul católich popular de Barcelona: «Profundamente agradecida por las felicitaciones del Circulo, saludo á sus miembros.»
Aquesta mena de donas sempre pensan ab lo mateix.

Sistema per sortir diputat, que recomana un periódich de Madrid á aquells candidats cansats de probar fortuna inútilment:
Los tals no tenen més que presentarse per la pres6 modelo... y'n sortiran de segur.

Varem donar compte, fa dos ó tres números, de uns freres donatins que ab las sevas manyas havian lograt que 'l govern los cedís lo magnífich edifici de la Cartuixa de Jerez y que l'Ajuntament los subvencionés ab mil endolas mensuals.

Ja havian prèss possessió de aquella finca; ja havian omplert las canadellas de riquíssim Jerez; ja estavan á punt de brindar ab lo calzer á la salut dels tontos, quan se reb un telégrama del verdader superior dels benedictins revelant que 'l Pare Benito de Carmona, que fíngintse frare benedictí habia conseguit aquella ganga, no era tal frare sinó un fugitiu de Roma, que anava pel món usurpant lo nom de l' ordre y arreplegant gangas y ganguetas.

Total: un frare falsificat.

—¡Jesús! ¿Y ara cóm s' ha d' arreglar per coneixer si un frare es fals ó es bó?

—De una manera molt senzilla: *fentlo trincar*.

—Tè rahò; pero lo qu' es al famós Pare Benito ningú se 'n ha cuidat, y avuy corra tan tranquil com si 'l timo de la Cartuixa de Jerez fos una hassanya.

De aquí vè 'l mal: de no *trincarlos* á tots.

Los carlins de Génova anavan á publicar un periódich titulat *La Mosca*.

¡Gran idea y sobre tot gran titul!

Perque já qué ha quedat reduhit lo partit carlista, sinó á un pilot d' escombrarias?

Y la *Mosca* hi tindí la vida.

Pero, segons sembla, aquesta consideració no ha sigut suficient per animar als carlins de Girona á tirar endavant lo seu propòsit.

La *Mosca* se l' han tragada, deixant al rey de las húngaras tal com estava.

Ab la *mosca* al nás.

La pelegrinació francesa á Montserrat s' efectuará lo dia 20 de agost.

Lo *Brusi* assegura que 's compondrá de 1,500 personas.

¡Un remat de 1,500 caps! ¡Alsa amigo!

Y ara, senyor Puigcerver, humilment se li demana que aquest bestia de llana, ja qu' entra del extranger, pagui 'ls drets de la Aduana.

Un detall.

Los pelegrins francesos han demanat 1,500 raccions á 2 duros una, al fondista de Montserrat.

¿Raccions de pelegrí á 2 duros?

Casi toca á dos xàvegas de palla per barba.

¡Quina gana!

S' ha obert una suscripció per comensar las obras del *Assilo de inválits del treball*.

—Escollí y ahont s' ha de construir aquest assilo, á Barcelona?

—Nó, senyor: á Madrid.

—¡A Madrid un assilo de inválits del treball!...

—¿Qué vol dir?

—Nó, nó, res... que lo que farán allí tal vegada será un assilo de inválits de la ganduleria.



Una cosa es ser beato
y altra cosa es ser creyent;
una cosa es tenir cap
y un' altra tenir talent.

L' impur guano á tota planta
la fa creixe y la nudreix;
igualment l' obscurantisme
desarrolla lo progrés.

Las tiránicas cadenas
que 's defensin, no 's comprén;
lo poble que las desitja,
demostra que las mereix.

Al imán atrau lo ferro,
á un aucell atrau la serp,
als mariners la sirena,
y no 'l bombo als forasters.

La maldat y la ignorancia
son dos cadenas molt fortas,
y 'l fanatisme es la baula
que las junta en una sola.

P. TALLADAS.



A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—*Ca-ta-ri-na.*
2. MUDANSÀ.—*Doria-Boria-Soria.*
3. TRENCA-CLOSCAS.—*Lo Collaret de perlas.*
4. TERS DE SÍLABAS.—*RE DOL TA
DOL SAY NA
TA NA SI*

5. GEROGLÍFICH.—*Per granotas los rechs.*
Han enviat las cinch solucions los ciutadans P. Palitrochs, N. Miarons y Roch Siri; n' han endavinadas 4, M. N. P. y Paltons Curts; 3, Un barber de Reus, P. Baldrich y Un Gura; 2, Pep dels Timbals; y 1 no més Un hipnotisat.



XARADA.

Lo *segon-girat-darrer*
té una mena de *total*
que may semblará formal.
Mes ja ho veig, figurat tu

qu' es *segon-girat-primer*
y ademés sa muller Quima
sent del tres, ja es *mitj tres-prima*
y may saluda á ningú.

AGUILETA.

TRENCA-CLOSCAS.

ANTON JO NO 'U DIRÉ.

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama castellá.
US MARQUÉS.

CONVERSA.

—Aquest any trauré molt vi

de la vinya de 'n Ripoll.

—¿Cuántas cargas, Sr. Coll?

—Onze al menos. Agustí.

—Aixís sí que farà *arjant*

y es segur que pagarà

aquells deutes á la... la...

que havém dit tot enrahonant.

—Ah, ja hi caich: donchs no 'ls hi pago

si no 'm paga ella 'l rapé.

—Usará del dret que t'è.

—Jo també y no me 'n amago.

—Donchs aném, veniu, que vos

ella y jo ho hem d' arreglá.

—Noy, no puch pèl mal que 'm fa

un dels...

GEROGLÍFICH.

LI VI

D.A

NV 00

MANUEL GARDÓ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Notari de Banyolas, Ego Sum, J. Dalmau de Roda, S. Ll. C., J. G. Ballaria, Terenyina Sarrahenca, B. Tripas, Rosa Xala Pau Pelgrim, Pep Ramogosa, Cap de fusta, P. Tiburcio, A. Seguí y T., Marqués de Olérdula, Marqués de las arengadas, Paca del Carril y Cami.o Kleks: *Lo que 'ns envian no fa per casa.*

Ciutadans Angel de la Guarda, Miss Pega, Pau Matallops, S. Pitarrera, Un pessimista, J. Coca y Coca, C. Reus, Miquel de la Bomba, Antonet del Corral, Joseph Abril, L. Lopez y Lopez, L. Solé V. y Pep Botella: *Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.*

Ciudadá Bandarolas: La primera poesia es molt incorrecta: la segona podrá arreglarse més facilment.—Doctor Miquel: ¿No podria ternos algunas indicacions més transparents?—J. Ayné Rabell: Està bé: no hi ha sinó algun ripi, com alí de (magre com un barbé).

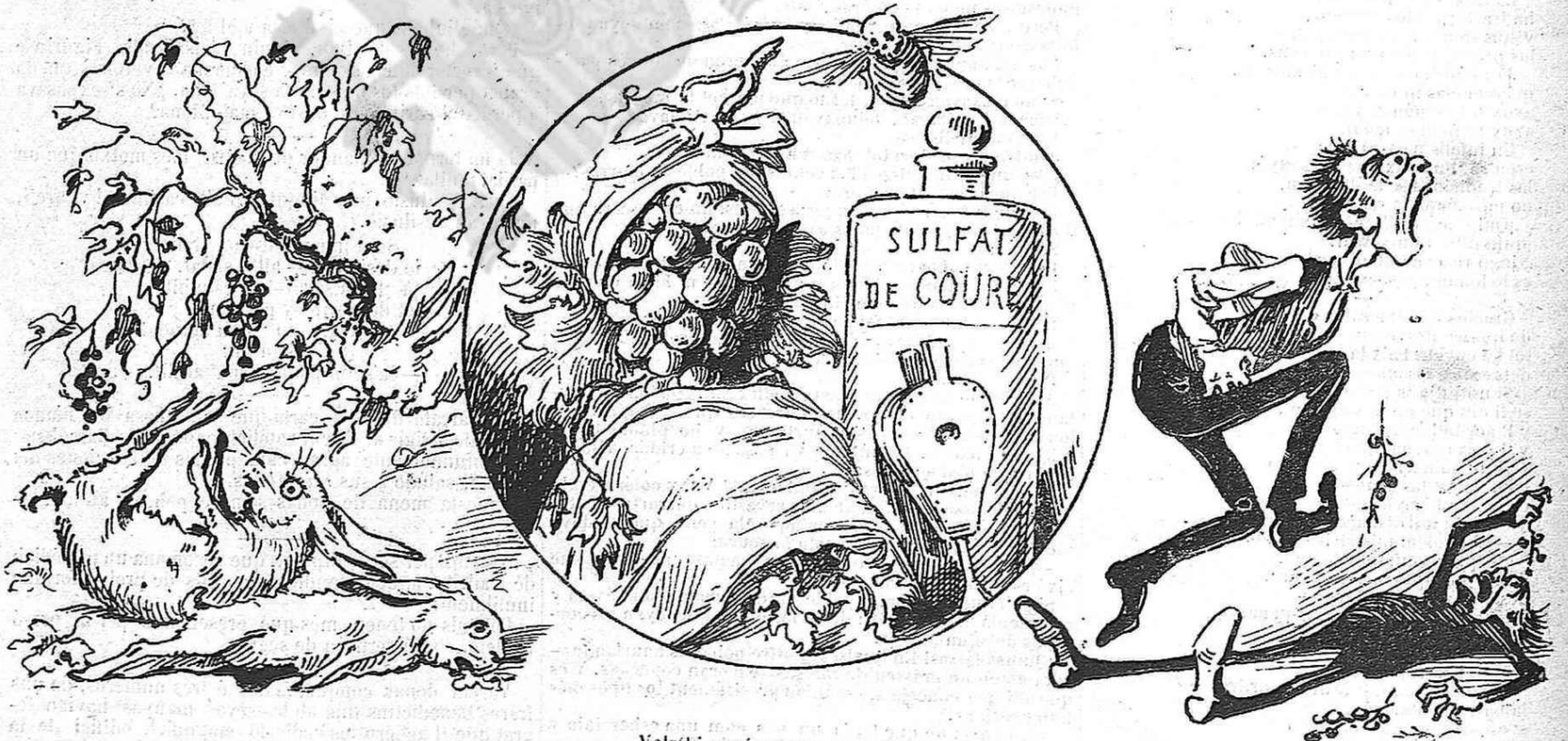
Miri que jo 'n coneix qu' estan ben grassos. Escollí ¿no podria correjir-la?—M. Badia: La poesia va molt bé.—Samuel del Palau: Lo mateix li dihem.—A. Gibert: Aprofitarém alguna de las maxims que 'ns envia.—J. Puig Cassanyas: Hi aniran totes duas.—A. Cano vas: Es molt fluix.—Taghuoff: Aprofitarém un epigrama, un acudit y 'ls versos.—E. Berenguer de Abura: No ns convé sinó l' anagrama.—Vicus: la carta no té prou interés pèls lectors.—R. Roura:

La poesia es molt trivial.—M. Rius-ec: Y la de vosté sobre ser flutxeta, està carregada de ripis.—Ll. Salvador: La fantasia queda admesa: lo sonet es molt incorrecte.—Capella pre-histórich: Pensarém ab l' indicació que 'ns fa y li doném gracias per l' interés que demostra.—P. P. (Parets): De lo que 'ns notifica ja varem parlarne.—S. Nuñez Bey: La poesia podrá arreglarse: l' altra ja esta admesa.—R. Rocavert: Del article no pot acceptarse'n mes que la forma: la idea es delectable.—Dr. Tranquil: L' idea del qüento es molt vella y gastada.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj, 20*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro 21 y 23

PITJOR ES LO REMEY QUE LA MATEIXA MALALTIA.



Vels'hi aquí un remey molt bó
eu contra la filoxera....
Sols que un se menja un rahim
y 's reventa á la carrera.